



Előterjesztés

Budapest Józsefvárosi Önkormányzat
Képviselő-testülete számára

5/5.

Előterjesztő: Dr. Kocsis Máté polgármester

A képviselő-testületi ülés időpontja: 2012. szeptember 20.

..... sz. napirend

Tárgy: Rendelet módosítás Budapest Főváros Kormányhivatalának a fák kivágásáról és pótlásáról szóló 26/2006.(VII.14) sz. önk. rendelettel szembeni törvényességi felhívása kapcsán

A napirendet **nyílt ülésen** kell tárgyalni, a határozat és **rendelet** elfogadásához minősített szavazattöbbség szükséges.

ELŐKÉSZÍTŐ SZERVEZETI EGYSÉG: **HATÓSÁGI ÜGYOSZTÁLY**

KÉSZÍTETTE: **BEDNÁR JÁNOS, MEZEINÉ DR. LUDVAI ERZSÉBET**

PÉNZÜGYI FEDEZETET NEM IGÉNYEL, IGAZOLÁS:

JOGI KONTROLL: *Ja*

BETERJESZTÉSRE ALKALMAS:

RIMÁN EDINA

JEGYZŐ

Városgazdálkodási és Pénzügyi Bizottság véleményezi ☒

Humánszolgáltatási Bizottság véleményezi ☐

Határozati javaslat a bizottság számára:

A **Városgazdálkodási és Pénzügyi Bizottság** javasolja a Képviselő-testületnek az előterjesztés megtárgyalását.

Tisztelt Képviselő-testület!

Budapest Főváros Kormányhivatala célvizsgálat keretében megvizsgálta a Képviselő-testület fák kivágásáról és pótlásáról szóló 26/2006.(VII.14.) önkormányzati rendeletét (továbbiakban: Önk. rendelet), melynek alapján az észlelt jogsértések megszüntetésére törvényességi felhívást intézett a Képviselő-testülethez.

A törvényességi felhívás a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. tv. 48. § (2) bekezdésének felhatalmazó rendelkezésére rámutatva rögzíti: a főváros illetékességi területén kizárólag a Fővárosi Közgyűlés hatáskörébe tartozik, hogy a más

ÉRKEZETT

2012. SZEPT 11. *18⁰⁰* *2012*

törvény hatálya alá nem tartozó fás szárú növények védelme érdekében tulajdonjogot korlátozó előírásokat határozzon meg. Ilyen tulajdonjogot korlátozó előírás a magántulajdonban lévő ingatlanokon álló fás szárú növények kivágásának előzetes bejelentéshez, engedélyhez kötése, pótlási kötelezettség előírása, kompenzációs intézkedések meghatározása.

Az előterjesztés 1. számú mellékletét képező törvényességi felhívás megállapítja, hogy a Képviselő-testület túltejeszkedett a rendeletalkotási felhatalmazása keretein, amikor a vizsgált Önk. rendelet hatályát az önkormányzat közigazgatási területén lévő valamennyi, tehát a magántulajdonú ingatlanokon álló fákra is kiterjeszti. (Ezzel párhuzamosan a törvényességi felhívásban megjegyzésre kerül az is, hogy a Fővárosi Közgyűlés ebben a tárgykörben még nem alkotott rendeletet, ez azonban nyilvánvalóan nem jogosítja fel az Önkormányzat Képviselő-testületét, hogy a Fővárosi Közgyűlés hatáskörét elvonva maga alkosson ebben a tárgykörben rendeletet.)

Végeredményben tehát a törvényességi felhívás megállapításai szerint a fák kivágásáról és pótlásáról szóló Önk. rendelet 1. §-a és 2. §-a, továbbá a kapcsolatos 3. § és 4. § egyéb rendelkezései is jogsértőnek minősülnek.

A törvényességi felhívásban foglaltak szerint Budapest Főváros Kormányhivatala a fás szárú növények védelméről szóló 346/2008.(XII.30.) Kormányrendelet (továbbiakban: Korm. rendelet) előírásai tükrében is vizsgálta a tárgyi Önk. rendeletet.

A Korm. rendelet 8.§ (4) bekezdése szerint a közterületen kivágott fa pótlását - amennyiben a helyben történő pótlás az adottságok miatt nem, vagy csak részben teljesíthető -, a jegyző által kijelölt másik ingatlanon történő telepítéssel kell teljesíteni. Amennyiben ilyen ingatlan a településen nem jelölhető ki, a jegyző a használót a települési önkormányzat rendeletében meghatározott kompenzációs intézkedés megtételére kötelezheti. A jegyző tehát csak végső soron, abban az esetben kötelezheti a használót kompenzációs intézkedés megtételére, ha a beépítettség miatt a településen pótlásra alkalmas ingatlan egyáltalán nem jelölhető ki.

A fentiekkel ellentétben az Önk. rendelet 4. § (10) bekezdése (engedély nélküli fakivágás) automatikusan és kizárólagosan pénzbeni megváltás előírásáról rendelkezik. Mivel a Korm. rendelet nem tesz különbséget az engedély alapján, vagy engedély hiányában történt fakivágás között, így a pótlás tekintetében sem lehetséges eltérés, vagyis az Önk. rendelet 4. § (10) bekezdése szerinti kompenzációs intézkedés nem felel meg a kötött sorrendiséget is tartalmazó magasabb szintű jogszabályi rendelkezésnek.

A célvizsgálat során észlelésre került az is, hogy az Önk. rendelet 4. § (11) bekezdése engedély nélküli fakivágás esetére szabálysértési eljárás kezdeményezéséről rendelkezik, az időközben módosult szabálysértési törvény azonban már nem tartalmaz engedély nélküli fakivágásra vonatkozó tényállást, ezért e rendelkezés hatályon kívül helyezése indokolt.

A fentiekén túlmenően a törvényességi felhívás ráirányítja a figyelmet az Önk. rendelet 4. § (5) bekezdésének megfogalmazásában rejlő jogbizonytalanságra. A kifogásolt rendelkezés az adott évi fapótlási egységár meghatározásáról, jegyző általi jóváhagyásáról, s ezt követő alkalmazásáról szól. Tekintve, hogy ez az ár a számítás módja miatt évente változik, amúgy

pedig eljáró hatóságként a jegyző az önkormányzati rendelet alapján írja elő határozatában a megváltási árat, ezért inkább megfelel a jogbiztonságra és a normavilágosságra, valamint a rendeletalkotásra vonatkozó követelményeknek, ha ez a pótlási ár – mint egységár – az éves költségvetési rendeletben kerül tételesen meghatározásra.

Tisztelt Képviselő-testület!

A fent ismertetettek alapján a vizsgált Önk. rendelettel kapcsolatos szabályozási helyzet a következő:

Egyrészt a fás szárú növények kivágása és pótlása körében a magántulajdonban lévő ingatlanokra vonatkozóan – törvényi felhatalmazás hiányában – a kerületi önkormányzat nem rendelkezik jogalkotói hatáskörrel, másrészt pedig a fás szárú növények védelméről szóló 346/2008. (XII.30.) Kormányrendelet részletes szabályokat állapít meg a *közterületen* álló fás szárú növények kivágása és pótlása tekintetében.

Látható, hogy az önkormányzati rendeletalkotás számára csak szűk körben (kompenzációs intézkedés) marad lehetőség.

Ilyen körülmények között nem indokolt a tárgykör önálló rendeletben történő szabályozása, hanem a lényegileg azonos tárgykörben alkotott, a józsefvárosi zöldterületek és zöldfelületek védelméről, használatáról szóló 57/2007.(X.16.) számú Önk. rendeletben való elhelyezése célszerű, annak ilyen értelmű kiegészítésével.

Javasolom tehát a Tisztelt Képviselő-testületnek, hogy a fák kivágásáról és pótlásáról szóló 26/2006. (VII.14.) önkormányzati rendelet kapcsán tett törvényességi felhívásban foglaltakkal egyetértve:

1. a fák kivágásáról és pótlásáról szóló 26/2006. (VII.14.) önkormányzati rendeletet helyezze hatályon kívül,
2. a tárgykörrel kapcsolatos rendeletalkotási hatáskörében eljárva a közterületen lévő fás szárú növények kivágásához, illetőleg pótlásához kapcsolódó kompenzációs intézkedést alkossa meg, és egyúttal ezen előírásokkal az 57/2007. (X.16.) önkormányzati rendeletet egészítse ki,
3. a közterületen lévő fás szárú növények jogellenes kivágását minősítse tiltott közösségellenes magatartássá a tiltott közösségellenes magatartásokról szóló 32/2012. (V. 21.) önkormányzati rendelet módosításával
4. a törvényességi felhívásban a jogbiztonsággal kapcsolatban kifejtettekkel egyetértve határozzon úgy, hogy az évi fapótlási egységár (képzési módjától függetlenül) az éves költségvetési rendeletben kerüljön tételesen meghatározásra.

Emellett azonban a magánterületekre vonatkozóan megoldatlan marad a fás szárú növények kivágásával okozható környezeti beavatkozások helyreállításának szabályozása, előírása.

A már hivatkozott 346/2008. (XII.30.) Kormányrendelet ugyanis csupán a közterületekre vonatkozóan ír elő fapótlási kötelezettséget (6-8.§) és e körben hatalmazza fel egyértelműen a jegyzőt a jog érvényesítéséhez szükséges hatáskörrel. A Korm. rendelet a (4-5.§) közterületek kívül azonban már nem ad a jegyzőnek felhatalmazást arra, hogy a fás szárú növények szükség szerinti pótlására kötelezze az ingatlan használóját. A pótlás részletes szabályait a

már szintén hivatkozott, a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény 48.§ (2) bekezdése értelmében Budapesten a Fővárosi Közgyűlés jogosult önkormányzati rendeletben szabályozni – mely szabályozás hiányzik.

Fentiek miatt az alábbi határozati javaslat és a rendelet módosítás elfogadását.

Határozati javaslat

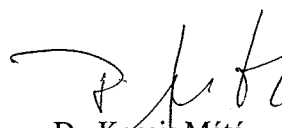
A Képviselő-testület úgy dönt, hogy:

- 1.) felkéri a polgármestert, hogy tájékoztassa Budapest Főváros Kormányhivatalát a fák kivágásáról és pótlásáról szóló 26/2006. (VII.14.) önkormányzati rendelet vonatkozásában megtett intézkedéseiről.
- 2.) felkéri a polgármestert, hogy kezdeményezze a fás szárú növények védelméről szóló 346/2008. (XII. 30.) Kormányrendelet 5.§ (4) bekezdésének módosítását akként, hogy a jegyző hatásköre a fapótlási kötelezettség teljesítésével kapcsolatos jogosultságra is kiterjedjen.

Felelős: polgármester

Határidő: 2012. szeptember 30.

Budapest, 2012. szeptember 10.



Dr. Kocsis Máté
polgármester

Törvényességi szempontból ellenőrizte:

Rimán Edina jegyző
nevében és megbízásából:



Dr. Mészár Erika
aljegyző

Budapest Főváros VIII. kerület Józsefváros Önkormányzat
Képviselő-testületének
.../2012. (IX....) önkormányzati rendelete

a fák kivágásáról és pótlásáról szóló 26/2006. (VII. 14.) önkormányzati rendelet hatályon kívül helyezéséről, valamint a józsefvárosi zöldterületek és zöldfelületek védelméről, használatáról szóló 57/2007. (X. 16.) önkormányzati rendelet, és a tiltott, közösségellenes magatartásokról szóló 32/2012 (V. 21.) önkormányzati rendelet módosításáról

Budapest Főváros VIII. kerület Józsefvárosi Önkormányzat Képviselő-testülete a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény 46. § (1) bekezdés c) pontjában, Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX törvény 51.§ (4) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján, az Alaptörvény 32. cikk (1) bekezdés a) pontjában meghatározott feladatkörében eljárva az alábbi rendeletet alkotja.

1.§ A józsefvárosi zöldterületek és zöldfelületek védelméről, használatáról szóló 57/2007. (X. 16.) önkormányzati rendelet (a továbbiakban: Rendelet) 2.§ (1) a következő d) ponttal egészül ki:

„d) A rendelet 6.§-nak hatálya a közterületekre terjed ki.”

2.§ A Rendelet 4.§ (2) bekezdésének helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A közterületeken lévő fás szárú növények kivágására csak a fás szárú növények védelméről szóló jogszabályban meghatározott módon és feltételekkel, a hatósági engedélyben foglaltak szerint kerülhet sor.”

3.§ A Rendelet a következő 6.§-al egészül ki:

„A közterületen lévő fás szárú növények pótlása, kompenzációs intézkedés

6.§

(1) A kivágott fás szárú növény visszapótlását a kivágott össztörzsátmérő felével megnövelt mértékben kell teljesíteni. Engedély nélküli kivágás esetén a visszapótlást a kivágott össztörzsátmérő kétszeresének megfelelő mértékben kell előírni. Engedély nélküli fakivágás esetén a pótlás előírásának alapjául – ha az adatok utólag teljeskörűen nem állapíthatók meg – a rendelkezésre álló adatokból kikövetkeztethető egyedszámot és egyedenként 30 centiméteres törzsátmérőt kell vélelmezni.

(2) Ha a fás szárú növény pótlása a fentiek szerint nem írható elő, vagy az más okból nem teljesül, a használót a határozathozatal időpontjában érvényes fapótlási egységár alapulvételével számított pénzösszeg (kompenzációs intézkedés) megfizetésére kell kötelezni.

(3) 2012. évben a fapótlási egységár, mint kompenzációs intézkedés mértéke 92.710,- forint. A fapótlási egységár mértéke 2013. január 1-től az éves költségvetési rendeletben kerül meghatározásra.

(4) A közterületen lévő fás szárú növények jogellenes kivágása a külön önkormányzati rendeletben foglalt tiltott közösségellenes magatartást valósít meg, és az abban foglaltak szerinti joghátránnyal sújtandó.”

4.§ A tiltott, közösségellenes magatartásokról szóló 32/2012 (V. 21.) önkormányzati rendelet a következő címmel és 5/A. §-al egészül ki:

5/A.§

Fás szárú növények jogellenes kivágása

- (1) Tiltott, közösségellenes magatartást valósít meg, aki Budapest Főváros VIII. kerület Józsefváros közigazgatási területén, közterületen lévő fás szárú növényt jogellenesen kivág.
- (2) Az (1) bekezdésben foglaltak megvalósítása esetén az elkövető 150.000.-ft-ig terjedő közigazgatási bírsággal sújtható.

5.§ (1) Ez a rendelet 2012. október 1-jén lép hatályba.

(2) Hatályát veszti a fák kivágásáról és pótlásáról szóló 26/2006. (VII. 14.) önkormányzati rendelet.

Rimán Edina
jegyző

Dr. Kocsis Máté
polgármester

Indokolás

A fák kivágásáról és pótlásáról szóló 26/2006. (VII.14.) önkormányzati rendelet hatályon kívül helyezésének indokát Budapest Főváros Kormányhivatala e rendelet célvizsgálata nyomán tett törvényességi felhívása adta.

A hatályon kívül helyezendő önkormányzati rendelet a közterületek mellett a magántulajdonú területeken álló, magántulajdonban lévő fák kivágása és pótlása tekintetében is rendelkezett, holott ezen utóbbiak vonatkozásában a kerületi önkormányzat képviselő-testülete a környezet általános védelméről szóló 1995. évi LIII. törvény 48. § (2) bekezdése alapján nem rendelkezik felhatalmazással. Emiatt a rendelet számos rendelkezése jogsértőnek minősült.

A 2009. január 1-jén hatályba lépett, a fás szárú növények védelméről szóló 346/2008. (XII.30.) Kormányrendelet, mint a közterületekre is kiterjedő területi hatályú magasabb szintű jogszabály részletes előírásokat tartalmaz a szabályozási területre nézve.

Olyan helyzet állt tehát elő, miszerint az önkormányzatnak a magántulajdonú fás szárú növények vonatkozásában rendeletalkotási lehetősége alapvetően nincs, a közterületi fás szárú növények vonatkozásában pedig az önkormányzati rendeletalkotásnak csak igen szűk mozgástere marad.

Ilyen körülmények között indokolatlan az eredeti tárgykör töredékének önálló rendelettel való szabályozása, ezért e rendelet hatályon kívül helyezése mellett a közterületi fás szárú növények kivágásával, pótlásával és a kompenzációs intézkedéssel kapcsolatos előírásoknak a józsefvárosi zöldterületek és zöldfelületek védelméről, használatáról szóló 57/2007.(X.16.) önkormányzati rendeletben való megjelenítése szükséges.

Részletes indokolás:

1. §- hoz: Az új rendelkezéseket befogadó (módosításra kerülő) rendelet eredeti területi hatálya szélesebb kört ölel fel, ezért azt az új rendelkezés tekintetében - minthogy az csak a közterületekre vonatkozhat- szűkíteni kell.

2. §- hoz: a józsefvárosi zöldterületek és zöldfelületek védelméről, használatáról szóló 57/2007.(X.16.) önkormányzati rendelet 4. § (3) bekezdése csak a zöldfelületen lévő fák kivágása feltételeiről rendelkezik - az önkormányzat fafenntartási munkálatait kivételezve-, amelynek a fás szárú növényekre, illetve a közterületekre való vonatkoztatása szükséges. A módosítás egyúttal megszünteti az önkormányzat fafenntartási munkálatait indokolatlanul kivételező rendelkezést.

3.§- hoz: A kivágott fás szárú növény visszapótlására a módosított rendelkezés szerint is a korábban alkalmazott másfélszeres, engedély nélküli kivágás esetén kétszeres visszapótlási mértéket kell előírni.

Abban az esetben, ha a kerület közigazgatási határain belül nem lenne lehetőség az ingatlanok beépítettsége okán a pótlás természetbeni teljesítésére, a jegyző kompenzációs intézkedésként pénzbeli megváltást ír elő.

A korábban jegyzői intézkedéssel meghatározott fapótlási egységárat a jogbiztonság és a nyilvánosság követelményének eleget téve a jövőben önkormányzati rendeletben szükséges rögzíteni.

A rendeletmódosítás a fás szárú növények védelméről szóló 346/2008. (XII.30.) Kormányrendelet 8.§ (4) bekezdésében előírtaknak megfelelően - miszerint „a jegyző a használót a települési önkormányzat által rendeletben meghatározott kompenzációs intézkedés megtételére kötelezi”- kompenzációs intézkedésként a fapótlás természetbeni megghiúsulása esetére 2012. évben a jelenleg is érvényben lévő 92.710,- forint mértékű fapótlási egységárat foglalja rendeletbe.

Tekintettel arra, hogy a magasabb szintű jogszabályok a fakivágással kapcsolatosan elkövethető jogsértésekre külön szankciót nem állapítanak meg, indokolt ezen jogellenes magatartásnak tiltott közösség ellenes magatartássá való minősítése és akként való szankcionálása is. Erre tekintettel került be a rendeletbe a tiltott közösségellenes magatartásokról szóló 32/2012. (V. 21.) önkormányzati rendelet módosítása.

**57/2007. (X.16.) Budapest Főváros
VIII. kerület önk. rendelet**

régi

**a józsefvárosi zöldterületek és
zöldfelületek védelméről,
használatáról ***

módosított

Budapest Józsefváros Képviselő-testülete a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény (a továbbiakban: Ötv.) 16. § (1) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján, a 8. § (1) bekezdése végrehajtása érdekében az alábbi rendeletet alkotja.

I. fejezet

Általános rendelkezések

A rendelet célja

1. § (1) Jelen rendelet célja:

- a) Józsefváros lakossága egészségének védelme, Józsefváros természeti környezetének megóvása a zöldterületek és zöldfelületek (a továbbiakban együtt: zöldfelületek) védelmének eszközeivel,
- b) az élő növényzet (fák, cserjék, virágok, gyepek) rongálásának, pusztításának és értékük csökkenésének megakadályozása,
- c) a meglévő zöldfelületek megszűnésének, területe csökkenésének és károsodásának megelőzése, elhárítása és a bekövetkezett károsodás hatásainak csökkentése, megszüntetése,

- d) a megszűnő zöldfelület, kipusztult növény, illetve növényállomány természetes regenerálódásának elősegítése,
- e) a zöldfelület más célra történő felhasználásának tiltása, korlátozása, illetve a nem rendeltetésszerű használat feltételeinek meghatározása,
- f) a zöldfelületek rendeltetésszerű használatának szabályozása,
- g) a zöldfelületek védelmében résztvevők feladatainak, hatásköreinek szabályozása.

(2) A jelen rendelet céljának elérése érdekében Józsefváros közigazgatási területén minden tevékenységet úgy kell gyakorolni, hogy az

- a) Józsefváros zöldfelületeit a lehető legkisebb mértékben terhelje, illetve a környezet terhelése és igénybevétele csökkenjen,
- b) biztosítsa a zöldfelületek megfelelő védelmét mennyiségi és minőségi értelemben.

A rendelet hatálya

2. §

(1) A jelen rendelet hatálya kiterjed:

- a) Budapest Józsefváros Önkormányzata (a továbbiakban: Önkormányzat) tulajdonában, fenntartásában, használatában lévő zöldfelületekre, fásított közterekre, közkertekre, közparkokra, közterületi zöldfelületekre, sétányokra, játszóterekre, sportterekre, utcai fasorokra és az azokat kísérő zóldsávokra, az úttest és a járda közötti szilárd burkolattal el nem látott felületekre.
 - b) Józsefváros helyi jelentőségű természeti értékeire, amennyiben
-

a védett természeti értékekre vonatkozó jogszabályok szigorúbb rendelkezéseket nem tartalmaznak,

- c) az Ötv. 9. § (4) bekezdése alapján a Józsefvárosi Önkormányzat feladat- és hatáskörébe tartozó közszolgáltatások céljából alapított önkormányzati intézmények vagy más gazdálkodó szervezetek (a továbbiakban együtt: intézmény) tulajdonában, illetve vagyonkezelésében lévő ingatlanok zöldfelületére.

- d) A rendelet 6.§-ának hatálya a közterületekre terjed ki.

(2) A rendelet hatálya nem terjed ki Józsefváros azon zöldfelületeire, amelyek védelmének és használatának szabályai a fővárosi zöldfelületi rendszerbe tartozó zöldterületek és zöldfelületek védelméről, használatáról, fenntartásáról és fejlesztéséről szóló 10/2005. (III. 8.) Főv. Kgy. rendelet hatálya alá tartoznak.

Értelmező rendelkezések

3. §

E rendelet alkalmazása szempontjából)

a.) Játsszótér: az a földterület, amelyen a gyermekek játékához szükséges játsszótéri eszközöket elhelyezik.

b) Játsszótéri eszköz (játékszer): játsszótéren elhelyezett eszköz vagy építmény, ideértve annak szerkezeti elemeit is, amelyet gyermekek játék céljára egyedül vagy csoportosan használnak.

c) Közkert: Budapest Főváros „zöldterület” területfelhasználási egységébe sorolt, döntően növényzettel fedett, pihenés, játék, sport funkció betöltésére alkalmas 200-10 000 m² közötti legkevesebb 15 méter oldalméretű közterület.

d) Közpark: Budapest Főváros „zöldterület” terület felhasználási egységébe sorolt, döntően növényzettel fedett, többfunkciós közterülete, amely a napi és hétvégi szabadidő szabadban történő eltöltését biztosító (pihenés, játék, sport stb. tevékenységek végzésére alkalmas), egymáshoz kapcsolódó közkertek együttese. Területe legalább egy hektár, és legkisebb oldalmérete 80 méter.

e) Közterület: Közhasználatra szolgáló minden olyan állami vagy önkormányzati tulajdonban álló földterület, amelyet a rendeltetésének megfelelően bárki használhat, és az ingatlan-nyilvántartás ekként tart nyilván. Közterület rendeltetése különösen: a közlekedés biztosítása (utak, terek), a pihenő- és emlékhelyek kialakítása (parkok, köztéri szobrok stb.), a közművek elhelyezése. Egyéb ingatlanoknak a közhasználat céljára átadott területrésze - az erről szóló külön szerződésben foglaltak keretei között - a közterületre vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni

f) Parkterület: Olyan közhasználatú zöldterület, amely elsősorban pihenést, felüdülési és sportolási célokat szolgál.

g) Zöldfelület: gyűjtőfogalom, mely általában a növényzettel fedett területeket jelenti.

h) Zöldterület: a lakosság egészsége megőrzésére, közérzetének javítására, felüdülésére, a település szerkezetének tagolására szolgáló, az intézményi területek funkcionális használatát, esztétikai megjelenését biztosító, jellemzően növényzettel borított

i) Zöldterület tulajdonosa: e rendelet hatálya alá tartozó zöldterületek ingatlan-nyilvántartás szerinti tulajdonosa.

j)² sporttér: sportolásra alkalmas, bárki által használható, burkolt felülettel ellátott közparkban található közterület.

II. fejezet

A zöldfelületek megóvása

4. §

(1) A zöldfelületek megóvása érdekében tilos a növényzet (fák, cserjék, virágok, gyepek) és a zöldfelületek egyéb elemeinek, tartozékainak, felszerelési tárgyainak bármilyen módon történő megrongálása, elpusztítása, károsítása, szakszerűtlen kezelése.

(2) A zöldfelületen lévő élő fák kivágására – a Józsefváros Önkormányzatának fenntartási munkáit kivéve – csak a jogszabályban meghatározott módon és feltételekkel, a hatósági engedélyben foglaltak alapján kerülhet sor.

(3) Tilos a zöldfelületeken – a gyomnövények kivételével – a növények, a növényi részek (virágok, levél, termés stb.) szedése, a fák megcsonkítása, a fákra plakátok ragasztása és kiszégezése.

(4) Tilos a zöldfelületeken a hasznos állatok, a védett madarak bármilyen eszközzel való zavarása, fészkeik rongálása, a fiókák kiszedése és irtása.

(2) A közterületeken lévő fás szárú növények kivágására csak a fás szárú növények védelméről szóló jogszabályban meghatározott módon és feltételekkel, a hatósági engedélyben foglaltak szerint kerülhet sor.

III. fejezet

A zöldfelületek használata

5. §

(1) A zöldfelület csak rendeltetésszerűen, a jogszabályokban meghatározott módon és feltételekkel használható.

(2) A zöldfelület rendeltetészerű és jogszabálynak megfelelő használatáról és ellenőrzéséről a tulajdonos gondoskodik. Ennek keretében a tulajdonos a zöldfelületek rendeltetéséhez igazodóan meghatározhatja a zöldfelület használatának sajátos szabályait és feltételeit, melyről jól látható helyen köteles megfelelő tájékoztatást nyújtani.

(3) A rendelet hatálya alá tartozó zöldfelületeket rendeltetésüknek megfelelő célra és módon, állaguk sérelme nélkül, a tulajdonos ettől eltérő döntése hiányában, mindenki ingyenesen használhatja. Ha a használat során állagsérelem következik be és ezáltal a tulajdonost kár éri, a használó köteles az általa okozott kárt megtéríteni.

(4) A rendelet hatálya alá tartozó zöldfelületet a rendeltetésétől eltérő célra (árusítás, rendezvények, egyéb üzleti tevékenység stb.) a tulajdonos előzetes egyetértésével, csak engedéllyel, ideiglenesen, a helyreállítás költségeinek megtérítése és az esetleges hatósági engedélyezés során megállapított megfelelő biztosítékok kikötése mellett lehet használni. Az engedélytől eltérő célra történő használat megszűntével a zöldterületen az eredeti állapotot a használatra jogosultnak 30 napon belül saját költségén helyre kell állíttatnia. Ha a növényültetés és az egyéb helyreállítási munkák szakmai okok alapján ezen időn belül nem végezhetők el, azokat a legközelebbi ültetési időszakban kell végrehajtani.

A jogosult kötelezettsége az elvégzendő helyreállítási feladatok költségének előzetes megtérítésével is teljesíthető, mely

esetben a helyreállításról a tulajdonos gondoskodik a jogosult költségére.

(5) Ha a zöldfelület rendeltetéstől eltérő ideiglenes használata során a növényzet, illetve a zöldterület felszerelését képező építmények, berendezések sérülése, megsemmisülése várható, a használatra jogosult köteles a saját költségére

a) növényzet védelméről - a helyszínen favédelmi kerítés, kaloda elhelyezésével - gondoskodni,

b) a növényzet előzetes áttelepítéséről, előírt pótlásáról gondoskodni,

c) az építmények, berendezések, felszerelések ellenértékét, illetőleg az azok áttelepítésének (le- és felszerelésének, elszállításának stb.) költségeit megtéríteni.

A tulajdonos kérheti a helyreállítás költségeinek előzetes letétbe helyezését, biztosítékok adását.

(6) Ha a rendeltetéstől eltérő használatra valamely halasztást nem tűrő közfeladat ellátása érdekében (például csőtörés helyreállítása) kerül sor, a közfeladatot ellátónak vagy az igénybe vevőnek haladéktalanul - értesítenie kell a tulajdonost, valamint a Közszolgáltatót és gondoskodnia kell az eredeti állapot helyreállításáról, jogellenes magatartás esetén az okozott kár megtérítéséről.

(7) A zöldfelületeket, az azokon átvezető útvonalakat, sétányokat játszótereket, játszószerkeket mindenki csak saját felelősségére, a jelen rendeletben, más jogszabályokban és a tulajdonos által meghatározott feltételek szerint. A tulajdonos a zöldfelületeken elsődlegesen a növények fejlődését, életben maradását szolgáló feltételeket köteles kialakítani, és ehhez igazodóan

gondoskodik az útvonalak, sétányok kialakításáról.

(8) A közhasználatú zöldterületekhez tartozó játszótereket és játszószerkeket 16 éven aluli gyermekek használhatják.

(9) A rendelet hatálya alá tartozó zöldfelületeken lévő játszótereket és játszószerkeket a tulajdonos által meghatározott korú gyermekek használhatják a tulajdonos által meghatározott feltételek szerint. A tulajdonos egyes játszóterek használatát 3 éven alul gyermekek részére megfelelő tájékoztatás mellett megtilthatja.

(10) A tulajdonos a használat szabályairól és feltételeiről történő tájékoztatás mellett köteles az azok megsértése jogkövetkezményeiről is megfelelő tájékoztatást nyújtani.

(11) A zöldterületek teljes területén a hely jellegének megfelelő körütekintéssel kell a használóknak eljárniuk, figyelemmel arra, hogy a zöldterület rendeltetésének megfelelően a növények és természetbeni értékeik megóvását szem előtt tartva gondoskodik a tulajdonos azok fenntartási, felújítási feladatairól.

(12) Zöldterületen labdajátékokat folytatni csak az arra kijelölt helyen és mások testi épségére figyelemmel lehet.

(13) Járművel, kerékpárral csak a zöldfelületek erre a célra kijelölt útjain lehet közlekedni.

(14) Gyepfelületre, parkosított területre gépkocsival vagy más járművel behajtani, beállni tilos.

(15) Az úttesttől szintkülönbséggel vagy más látható módon elhatárolt, illetve az úttest és a járda közötti, szilárd burkolattal el nem látott területeket – azt kifejezetten megengedő közúti jelzés hiányában – gépjárművel megállás céljából igénybe venni tilos.

(16) A zöldterületen, valamennyi közkifolyónál, kútnál járművet vagy szennyezett tárgyat mosni tilos.

(17) A szökőkutakban, tavakban fürdeni vagy bármilyen módon azok vizébe lépni tilos.

(18) Zöldfelületen szemetelni, törmelékét vagy egyéb tárgyakat lerakni tilos.

(19) Zöldfelületen reklámhordozót elhelyezni csak a közterület használatra vonatkozó jogszabályi rendelkezések szerint, a tulajdonos engedélyével és a

szükséges hatósági engedélyek birtokában lehet.

(20) Játsszótérre kutyát vagy más állatot beengedni és bevinni tilos.

(21) Közterületen kempingezni és azon ideiglenes szálláshelyet létesíteni tilos.

Tilos továbbá a zöldterület fenntartását akadályozó tevékenységet folytatni.

(22) Játsszótéren vagy sporttéren, valamint azok 5 méteres körzetében tilos dohányozni.

VI. fejezet

Ellenőrzés, szankciók

6.§

6.§

(1) A kivágott fás szárú növény visszapótlását a kivágott össztrzsátmérő felével megnövelt mértékben kell teljesíteni. Engedély nélküli kivágás esetén a visszapótlást a kivágott össztrzsátmérő kétszeresének megfelelő mértékben kell előírni. Engedély nélküli fakivágás esetén a pótlás előírásának alapjául – ha az adatok utólag teljeskörűen nem állapíthatók meg - a rendelkezésre álló adatokból kikövetkeztethető egyedszámot és egyedenként 30 centiméteres trzsátmérőt kell vélelmezni.

(2) Ha a fás szárú növény pótlása a fentiek szerint nem írható elő, vagy az más okból nem teljesül, a használt a határozathozatal időpontjában érvényes fapótlási egységár alapulvételével számított pénzösszeg (kompenzációs intézkedés) megfizetésére kell kötelezni.

(3) 2012. évben a fapótlási egységár, mint kompenzációs intézkedés mértéke 92.710,-forint. A fapótlási egységár mértéke 2013. január 1-től az éves költségvetési rendeletben kerül meghatározásra

(4)A közterületem lévő fás szárú növény jogellenes kivágása a külön önkormányzati rendeletben foglalt tiltott közösségellenes magatartást valósít meg, és az abban foglalt joghátránnyal sújtható.

Záró rendelkezések

7.§

A jelen rendelet a kihirdetése napján lép hatályba, rendelkezéseit a hatályba lépést követően indult eljárásokban kell alkalmaz



Melléklet

BUDAPEST FŐVÁROS KORMÁNYHIVATALA

FŐIGAZGATÓ

Ügyiratszám: V-B-004/00843-1/2012

Ügyintéző: Dr. Kiss Marietta

Telefon: 328-5864

E-mail: kiss.marietta@bfkh.hu

Tárgy: Törvényességi felhívás a 26/2006.(VII.14.)
önkormányzati rendeletrre

Melléklet: -

Hiv. szám: -

Budapest Főváros VIII. kerület Józsefvárosi Önkormányzat

Képviselő-testülete

Budapest

Tisztelt Képviselő-testület!

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mhőtv.) 132. § (3) bekezdés b) pontjában biztosított jogkörben eljárva, célvizsgálat keretében megvizsgáltam Budapest Főváros VIII. kerület Józsefvárosi Önkormányzat Képviselő-testületének a fák kivágásáról és pótlásáról szóló 26/2006.(VII.14.) önkormányzati rendeletét (a továbbiakban: Ör.) és az alábbi

törvényességi felhívást

teszem.

A környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Kvt.) 48. § (2) bekezdése értelmében „a települési önkormányzat képviselő-testülete, illetőleg a fővárosi önkormányzat esetén a fővárosi közgyűlés önkormányzati rendeletben más törvény hatálya alá nem tartozó egyes fás szárú növények védelme érdekében tulajdonjogot korlátozó előírásokat határozhat meg.”

A hivatkozott jogszabályhely értelmében tehát tulajdonjogot korlátozó előírásokat csak Budapest Főváros Önkormányzatának Közgyűlése (a továbbiakban: Fővárosi Közgyűlés) állapíthat meg az egyes fás szárú növények védelme érdekében.

Ezen megállapítást a Kúria Önkormányzati Tanácsának 5025/2012/5 számú határozata - amely az Alkotmánybíróság egy korábbi döntésével egyező álláspontra helyezkedett - szintén alátámasztja. Az Alkotmánybíróság 34/2008. (IV. 3.) AB határozatában Budapest Főváros Terézváros Önkormányzata Képviselő-testületének a zaj- és rezgésvédelem helyi szabályozásáról szóló 8/2005. (VI. 30.) számú rendelete egyes rendelkezéseinek alkotmányossági vizsgálatát végezte el. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a Kvt. 48. § (1) bekezdésében foglalt felhatalmazás alapján - amely megszövegezését tekintve megegyezik a Kvt. 48. § (2) bekezdésében szereplő szófordulattal - kizárólag

a Fővárosi Közgyűlés hatáskörébe tartozik, hogy a főváros területén a más jogszabályokban előírtaknál kizárólag nagyobb mértékben korlátozó környezetvédelmi előírásokat határozzon meg.

„48. § (1) A települési önkormányzat képviselő-testülete, illetőleg a fővárosi önkormányzat esetén a fővárosi közgyűlés önkormányzati rendeletben - törvényben vagy kormányrendeletben meghatározott módon és mértékben - illetékességi területére a más jogszabályokban előírtaknál kizárólag nagyobb mértékben korlátozó környezetvédelmi előírásokat határozhat meg.

(2) A települési önkormányzat képviselő-testülete, illetőleg a fővárosi önkormányzat esetén a fővárosi közgyűlés önkormányzati rendeletben más törvény hatálya alá nem tartozó egyes fás szárú növények védelme érdekében tulajdonjogot korlátozó előírásokat határozhat meg.”

A települési önkormányzat a közérdek védelmében jogosult rendeletet alkotni, ám nem terjeszkedhet túl az Alaptörvényben és más törvényekben meghatározott jogalkotói hatáskörén. A kerületi önkormányzati jogalkotói hatáskör korlátja a Kvt. kizárólagos hatáskört megállapító rendelkezése, amely a Fővárosi Közgyűlést hatalmazza fel önkormányzati rendeletalkotásra.

1. Az Ör. az alábbi rendelkezéseket tartalmazza a hatályát illetően és a fák kivágásának szabályaival kapcsolatosan.

„1. § A rendelet hatálya a Budapest Főváros VIII. kerület Józsefváros közigazgatási területén álló fákra terjed ki.”

„2. § Fát kivágni - 3. § (1) bekezdésében foglalt esetek kivételével - csak az I. fokú környezetvédelmi hatóság engedélyével lehet.”

„3. § (1) Engedély nélkül végezhető a fa kivágása, ha:

- a) a tulajdonos Önkormányzat zöldfelület fenntartási, gazdálkodási feladatai keretében végeztet közterületen fasor- illetve park rekonstrukciót, melynek során egyidejűleg fapótlás is történik.
- b) kertészeti szakvéleménnyel igazoltan a fa állapota miatt kivágása szükséges
- c) statikai szakvéleménnyel igazoltan a fa, épület, kerítés vagy bármely más építmény állagát veszélyezteteti, illetve balesetet idézhet elő.
- d) a fa gyümölcsfa, a díófa kivételével.
- e) a fa kiszáradt.

(2) Az (1) bekezdés b) és c) pontja szerinti esetekben a fa kivágását előzetesen, szakvélemény mellékelésével be kell jelenteni a környezetvédelmi hatóságnál. A bejelentést követő 5 munkanapon belül a hatóság a rendelkezésére álló adatok, a szükség szerinti helyszíni ellenőrzés alapján a bejelentőt hiánypótlásra hívhatja fel, aminek teljesítését követően a bejelentést tudomásul veszi, illetve a fa kivágását határozattal megtilthatja.

(3) a száraz fát tulajdonosa a tárgyév június 30-ig köteles kivágni és erről a jegyzőt ellenőrzés céljából a kivágás előtt 8 nappal előzetesen értesíteni. Ha a fa tulajdonosa a bejelentési kötelezettségét elmulasztja, akkor terhére a 4. § (10) bekezdés alapján a pénzbeni megváltást utólag határozattal elő kell írni.

(4) Fakivágási engedély abban az esetben adható

- a) ha a fa engedélyezett építési munka végzését akadályozza és annak természetbeni pótlását vagy pénzbeli megváltását a kérelmező vállalja,
- b) önálló vagy szakmai szervezet tervezési jogosultsággal rendelkező táj- és kertépítész által megtervezett, az ingatlan teljes területét érintő kertészeti rekonstrukció kivitelezésekor, ha a tulajdonos az előírt pótlási kötelezettségét teljesíti, és erről előzetesen nyilatkozik.”

Az Ör. 1. §-a Önkormányzat közigazgatási területén álló valamennyi fára **kiterjeszti a rendelet hatályát**, annak tulajdonosára tekintet nélkül, amely rendelkezés az alábbiak miatt törvénysértő.

A Kvt. 48. § (2) bekezdése a Fővárosi Közgyűlés kizárólagos hatáskörébe utalja a más törvény hatálya alá nem tartozó egyes fás szárú növények védelme érdekében tulajdonjogot korlátozó előírások meghatározását. Ilyen tulajdonjogot korlátozó előírás lehet a **magántulajdonban álló ingatlanokon lévő fás szárú növények kivágásának előzetes bejelentéshez, engedélyhez kötése, vagy fapótlási kötelezettség előírása illetve más kompenzációs intézkedés meghatározása. Budapest Főváros közigazgatási területén a Fővárosi Közgyűlés kizárólagos hatáskörébe tartozik fenti tartalmú előírások megalkotása.**

A Képviselő-testület túlterjeszkedik a jogszabályalkotási felhatalmazás keretein, amikor az Ör. 2. §-ban engedélyhez köti a magántulajdonban lévő telkeken a fák kivágását, és ezzel összefüggésben törvénysértő az Ör. valamennyi, az eljáráshoz kapcsolódó rendelkezése, így a 3. § (1) bekezdés b)-e) pontjai, valamint (2)-(4) bekezdései, valamint a fapótlásról rendelkező 4. § is, mert sértik a Kvt. 48. § (2) bekezdésében rögzítetteket.

Megjegyezni kívánom, hogy a Fővárosi Közgyűlés ebben a szabályozási tárgykörben még nem alkotott rendeletet, de ez nem jelenti azt, hogy a kerületi képviselő-testületek bármelyike – szabályozás hiányában – jogosult lenne ilyen tartalmú rendeletet alkotni, hiszen ezzel elvonja a Fővárosi Közgyűlés törvényben megállapított hatáskörét.

2. Az Ör. 4. §-ban meghatározott fapótlási kötelezésekkel összefüggésben a további megállapításokat teszem.

A Kvt. 46. § (1) bekezdés c) pontjának általános rendeletalkotási felhatalmazása alapján és a fás szárú növények védelméről szóló 346/2008. (XII. 30.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Fvr.) szabályozási rendszerét áttekintve megállapítható, hogy az Fvr. 6-8. §-ának rendelkezései - mint ahogy azt a bekezdéseket összefoglaló cím is mutatja - **csak a közterületen lévő fás szárú növények kivágása és pótlása tekintetében alkalmazandók, a magánterületen lévő fás szárú növények esetében nem.** A közterületek vonatkozásában tehát az Fvr. 8. § (4) bekezdésében foglaltak figyelembe vételével a települési önkormányzat rendeletében meghatározhat kompenzációs intézkedést, amennyiben a fapótlás nem teljesíthető.

„Fvr. 8. § (4) Amennyiben a fás szárú növény pótlása a földrészlet adottsága miatt nem vagy csak részben teljesíthető, a pótlást a jegyző által kijelölt más ingatlanon történő telepítéssel kell teljesíteni. Amennyiben ilyen ingatlan a település beépítettsége miatt nem jelölhető ki, a jegyző a használatát a települési önkormányzat által rendeletben meghatározott kompenzációs intézkedés megtételére kötelezi.”

Ugyanakkor az Ör. 4. § (10) bekezdésében meghatározott kompenzációs intézkedés nem felel meg a hivatkozott jogszabályi rendelkezéseknek.

„4. § (10) A fapótlási kötelezettséggel járó, engedély nélküli fakivágás esetében a fapótlás pénzügyi megváltását utólag határozattal elő kell írni. Ebben az esetben a határozathozatalkor aktuális tárgyévi fapótlási egységár 200 %-át kell alapul venni.”

Az Fvr. szabályozása elsődlegesen a pótlást írja elő, csak abban az esetben lehet a használatát kompenzációs intézkedés megtételére kötelezni, ha a pótlás telepítéssel nem oldható meg. Az engedély nélküli közterületi fakivágás esetére automatikus és kizárólagos pénzügyi megváltási kötelezettség nem írható elő, mert az Fvr. 8. § (1) bekezdése nem tesz különbséget az engedély birtokában vagy engedély nélkül végzett közterületi fakivágás között.

„8. § (1) A közterületen lévő fás szárú növény kivágását követő 1 éven belül a használó köteles gondoskodni a növény helyben történő szakszerű pótlásáról.”

„8. § (4) Amennyiben a fás szárú növény pótlása a földrészlet adottsága miatt nem vagy csak részben teljesíthető, a pótlást a jegyző által kijelölt más ingatlanon történő telepítéssel kell teljesíteni. Amennyiben ilyen ingatlan a település beépítettsége miatt nem jelölhető ki, a jegyző a használót a települési önkormányzat által rendeletben meghatározott kompenzációs intézkedés megtételére kötelezi.”

3. Az Ör. 4. § (11) bekezdése arról rendelkezik, hogy „engedély nélküli fakivágás esetében szabálysértési eljárást kell kezdeményezni.”

Tekintettel arra, hogy a szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi. II. törvény az engedély nélküli fakivágást nem szabályozza, erre vonatkozóan önálló szabálysértési tényállás pedig önkormányzati rendeletben a hatályos jogi szabályozás értelmében a közterületen álló fák esetében sem állapítható meg, a rendelkezés hatályon kívül helyezése indokolt.

Az Mhőtv. 134. § (1) bekezdésében biztosított jogkörben eljárva felhívom a T. Képviselő-testületet, hogy a jogsértő rendeletet

60 napon belül

vizsgálja felül és a jogsértést szüntesse meg.

Kérem, hogy az Mhőtv. 134. § (1) bekezdésében foglaltak figyelembevételével a tett intézkedésről, vagy egyet nem értésükről a kormányhivatalt a döntés meghozatalától számított - a határidő fokozott betartására tekintettel - 10 napon belül a kormányhivatalhoz megérkező külön levélben is tájékoztatni szíveskedjenek.

Egyebekben szeretném felhívni a T. Képviselő-testület szíves figyelmét az Ör. 4. § (5) bekezdésének rendelkezéseire.

Az 1. pontban részletezettek értelmében magánterületen álló fa tekintetében tehát kompenzációs intézkedés nem határozható meg, ugyanakkor a hivatkozott szabályozás a közterületen álló fa tekintetében is kifogásolható, miután annak megfogalmazása álláspontom szerint jogbizonytalanságot eredményez.

„4. § (5) A fapótlási kötelezettség pénzbeli értékének meghatározása: az év elején 3, egymástól független szakmai vállalkozástól bekért árajánlat alapján kiszámított, közterületen elültetett, környezettűrő sorfa ültetési költségekkel együtt számított faiskolai átlagára.

A tárgyévi fapótlási egységárat (a benyújtott ajánlatok alapján kiszámított átlagár) a jegyző hagyja jóvá, alkalmazása a jóváhagyás időpontja után benyújtott kérelmek esetében kötelező. A jóváhagyás határideje minden év március 31. napja.”

Az Ör. fenti rendelkezése alapján a jogi norma címzettjei számára nem egyértelmű, hogy milyen összegű megváltási árat kell megfizetni, amennyiben a kivágott fás szárú növény ültetéssel nem pótolható.

Az Alkotmánybíróság 9/1992.(I.30.) AB határozatában ezzel kapcsolatosan az alábbiakat fejtette ki:

„3. A jogállam nélkülözhetetlen eleme a jogbiztonság. A jogbiztonság az állam - s elsősorban a jogalkotó - kötelességévé teszi annak biztosítását, hogy a jog egésze, egyes részterületei és az egyes jogszabályok is világosak, egyértelműek, működésüket tekintve kiszámíthatóak és előreláthatóak legyenek a norma címzettjei számára. Vagyis a jogbiztonság nem csupán az egyes normák egyértelműségét követeli meg, de az egyes jogintézmények működésének kiszámíthatóságát is. Ezért alapvetőek a jogbiztonság szempontjából az eljárási garanciák. Csak formalizált eljárás szabályainak követésével keletkezhetsz érvényes jogszabály, csak az eljárási normák betartásával működnek alkotmányosan a jogintézmények.”

A kompenzációs intézkedések meghatározása során a fapótlási egységár megszabása a jogalkotó feladata. A jegyző az Fvr. szabályozása értelmében az eljáró hatóság, amely - az Fvr. rendelkezéseinek figyelembevételével - az önkormányzati rendelet alapján írja elő határozatában a megváltási árat. Amennyiben a képviselő-testület úgy dönt, hogy ez az ár a számítás módja alapján évente változik, célszerű az éves költségvetési rendeletben tételesen meghatározni az összeget (egységárat), ezáltal eleget téve mind a rendeletalkotási, mind a jogbiztonságra vonatkozó követelménynek, amelynek lényege, hogy a norma címzettje számára kiszámítható összegként kerüljön meghatározásra a megváltási ár.

Budapest, 2012. július „12”

Tisztelettel:

Dr. Pesti Imre

Kormány megbízott felhatalmazásával

